

karij ali celo drugih daril. Dekle, ki drži na svojo čast, bo sprejelo od fanta kakšno malenkost, nikdar pa ne večjega darila. Fantje sicer ponujajo v svoji hipni zaljubljenosti to in ono, toda drugi dan, ko štejejo svoje novce, mislijo z nejevoljo in s prezirljivostjo na tako deklet. Gotovo se bodo pozneje proti njej tudi netaktno obnašali.

Bodi prijazna do vseh, toda ne verjemi vsakemu fantu. Najmanj pa tistemu, ki začne takoj hvaliti tvojo zunanost. Sploh bodi previdna. Preštudiraj dobro svojega čestilca iz vseh vidikov, poglej globoko v njegovo dušo, predno se odločiš, da mu daruješ mir svojega srca. Večkrat se misli fant le kratkočasiti, toda pošteno ženske, ki ga vodi v življenju v pravost, to kmalu spozna. So pa tudi dekleta, ki se kaj rada kratkočasijo. Njih čestilci so vsi v kratkem že ljubimci in objemov in poljubov se ne manjka. Ko bi dekleta vedela, kako slabo govore o njih fantje, bi se gotovo tako ne obnašala. Dekle, ki je z ljubimkovanjem izgubilo svoj ugled, težko najde moža. In če se poroči, ne bo njen zakon nikdar obzarjalo ono so-glasje in ona ljubezen, ki veže le pošteno ženo na moža. Ne bodite torej lahkomišeln! Premislite poprej posledice svojih pogovorov in dejanj in s tem vam bo prihranjena marsikatera jeza, kes in sramota. Pomnite, da lahkomišelnost vodi sicer po cvetočih poljanah, toda pahne konečno v prepad, iz katerega ni več povratka. **Vida.**

(Nadaljevanje «Razgovorov» na prilogi).

KUHINJA

Ocvirkovi štruklji. Vmesi testo iz pol litra moke, 6 žlic tople vode, 1 jajca in malo soli. Nato pripravi nadev tako-le: 3 žemlje ali pa kakih 20 dek kruha zreži na kocke, zavri poldrugi četrt litra mleka in popari z njim kruh, temu primešaj še šalico ocvirkov in 2 jajci. Potem razvaljaj testo, namaži nanj ta nadev, zvij in ga zavij v prtič ter ga kuhaj pol ure. Ta štrukelj je prav okusen in rahel. Serviraš ga lahko h kakemu mesu v omaki ali pa kot močnato jed. Jaz ga napravim večkrat za večerjo: od kosila prihranim malo golaževe omake in jo dam k štrukljem; včasih pa serviram zraven solato ali kako drugo zelenjavo. **Lucija.**

Surovega mesa nikoli ne pusti ležati dalj časa na leseni deski, kajti les mu vzame sok. Istotako mu sok jemlje sol; zato soli meso šele takrat, kadar ga rabiš, predno ga deniš kuhati ali peči. Vendar pa ohrani sol meso dalje časa sveže. Ako ga hočeš ohraniti, ga torej nasoli.

Dobri biškoti iz kave. Pol decilitra črne kave zmešamo s 23 dkg sladkorja in nekoliko vanilije. To mešamo na ognju, dokler se ne strdi. Potem dodamo sneg iz beljakov, pustimo, da se ohladi, denemo kupčke na povoščeno pločevino in pečemo, da je rumeno. **Minka.**

IZ NAŠE SKRINJE.

NAŠI GORENJC. (Nadaljevanje.)

«O, dete moje, nič dobrega te ne čaka na svetu. Trda skala je mehkejša od človeških src.»

To rekši, se je s kolena uprla na skalo. Takoj se je pokazalo, da je Mati božja govorila resnico, kajti trda skala se je pod njenimi koleno toliko udala, da se je zamogla vsaj nekoliko oddehniti. Tiste dolbine pa so potem v skali ostale in pobožni romarji jih lahko vidijo še dandanes.

Ošabnemu lovcu je bila pravična kazen hitro za petami. Kmalu nato ga je silno zapekla vest in polotil se ga je tako strašen obup, da je, prišedši v dolino, skočil v deročo Savo in utonil.

Šmarnogorska cerkev je podružnica in spada k župniji Vodice. Kot božjepotna cerkev je imela v prejšnjih časih vedno stalnega duhovnika. Navadno je dobil to mesto kak bohlen ali pa upokojen župnik.

Notranjščina cerkve je zanimiva radi lepih slikarij. Slike je izvršil Matej Langus. Nad korom vidiš na stropu krasno skupino kmetskih fantov in deklet v narodnih nošah, ko gredo k maši. Vsa čast slikarju, ki je s tem tako lepo ovekovečil tedanje narodne noše.

Poleg cerkve stoji pritlična hiša, katere podstrešni prostori so služili dolgo vrsto let za stanovanje duhovniku in cerkovniku. V spodnjih prostorih pa se je od nekdanj nahajala gostilna in ta je še dandanes, tako, da je za okrepičilo romarjev in turistov vedno dovolj preskrbljeno.

Na vzhodni strani cerkve, tik za ograjnim zidom, zagledaš skupinicco nagrobnih križev. Tu počivajo šmarnogorski župniki, cerkovniki in drugi, katere je na gori pokosila smrt.

Zvonik je nizek in širok. Stoji popolnoma ločen od cerkve. Sedaj brnjavska v njem le par bornih zvoncev, toda pred svetovno vojno je donelo iz tega zvonika zvonjenje, ki ti je pretresalo dušo in srce. Zlasti lep, mogočen in spojen z neko nepopisno milino je bil glas velikega zvona. Kdor ga je čul enkrat, ga ni pozabil nikoli več. Mi pa, ki smo ga čuli slednji dan, leto za letom, nam je postal del naše duše. Kadarkoli se je oglasil, pa najsi smo bili doma, v gozdu ali na polju, ustavili smo delo, obrisali z obraza znoj in pomolili očenaš v čast Materi božji šmarnogorski. In z vso gotovostjo smem trditi, da se pri nobenem pogrebu ni potočilo toliko solzà kakor tedaj, ko je avstrijska soldateska razbila in odpeljala šmarnogorski veliki zvon.

Zanimivo je tudi to, da, dočim po vseh cerkvah zvonj poldan ob 12. uri, je šmarnogorski zvon naznanjal poldan vedno ob pol 12. uri. Ustno izročilo naših dedov ve o tem to-le:

Bilo je v turških časih in nekoč je pridrel v te kraje Turek s posebno silno močjo. Opustošil je vse, kar je dosegel. Okoličani, zbrani v utrdbi na Šmarni gori, so strahoma zapazili, da se je turška druhal obrnila proti gori in prve množice so že korakale v hrib. Domačini so uvideli, da tolike sile ne premagajo. Tu jih zamore rešiti le nadnaravna pomoč. Popadali so na kolena in prosili Mater božjo, naj jih otme turškega gorja. V tej skrajni sili je nekdo nehotе zgrabil za vrh velikega zvona. In — oј čudo! Komaj se je oglasil zvon, so se turški vojaki in konji vdrli do kolen v zemljo in se niti ganiti niso mogli več. Kristjani, to videč, so bili naenkrat pri Turkih in so jih posekali do zadnjega moža. V zahvalo Materi božji in v spomin na to čudežno rešitev je zvonilo potem na Šmarni gori vedno ob pol 12. uri.

Takoj pod cerkvijo, na zahodni strani hriba, stoji v neki dolbini kamenita soha sv. Antona puščavnika. Poleg sohe je postavljen lesen drog in na vrhu droga je pritren zvonec, od katerega visi dolga žica. Tudi tu se romarji radi ustavljajo in se v raznih potrebah obračajo k sv. Antonu. Pravijo, da je ta svetnik pri Bogu velik posrednik zakonskega stanu. Ker pa je zakonazelnih fantov in deklet povsod dovolj, ni čudno, da se zvon sv. Antona zelo pogostoma oglašā.

Ako gledaš z gore v smeri proti Kranju, uzeš na približno eno uro oddaljenem hribu ogromne razvaline nekdanjega smleškega gradu. Tu je živel svoje dni zelo mogočen, a še bolj hudoben graščak. S svojimi tlačani je ravnal huje kot z živino. Vse ga je preklinjalo in zato ga je zapustila sreča. Zlezel je v dolgove in česar se je lotil, povsod je imel smolo. Mesto da bi se poboljšal, je začel živeti še razuzdaneje. Preklinjal je tako, da se mu je nekoč prikazal sam vrag. Graščak pa se niti vruga ni ustrašil, nejo je zahteval od njega denarja. Vrag je bil pripravljen rešiti graščaka iz denarnih stisk, ako mu ta zastavi svojo hčerko. Graščak je takoj privolil. Od tedaj je imel zopet dovolj denarja, hčerka pa je izgnila in nihče je ni več videl.

Toda vražja pomoč je graščaku kaj malo hasnila. Kmalu je obolel na strašni boleznī. Začel je gniti pri živem telesu in širil tak smrad, da ni mogel nihče obstati poleg njega. Umrl je od vseh zapuščen. Po njegovi smrti ni hotel nikdo več bivati tam in grad je polagoma začel razpadati. Po mnogih letih, ko je bil grad že v razvalinah, je začel tja nedolžen pastirček. Naenkrat je zagledal sedeti sredi razvalin krasno deklico. Pred seboj je imela razprostrto veliko rjuho, polno rumenih cekinov. Pastirčka je obšla groza in že je hotel zbežati, ko ga deklica prijazno pokliče:

«Fantiček, ne boj se me! Povej mi, ali si bil danes pri sv. maši?»

«Ne, nisem bil», odgovori pastirček. Tedaj deklica milo zaplače:

«Ti nesrečnež!» O, jaz reva! Glej, ko bi bil šel ti danes k sv. maši, bi bilo vse to bogastvo tvoje, jaz pa bi bila rešena hudobnega duha, kateremu me je zastavil očē. Zdaj pa moram čakati še sto let.»

To reki, je izgnila deklica in zlatniki.

Pastirček se je vrnil v dolino in med potjo točil grenke solze, ker je tisti dan opustil sv. mašo.

Manica.

KNJIŽEVNA POROČILA.

Kuharske bukvice za kmečke žene in dekleta. Izdala Kmetijska tiskovna zadruga. Cena ?. Dobiva se po ljubljanskih knjigarnah. — V mali priložni knjižici je zbral B. R. 100 navodil za jedi, ki jih kuhajo po kmetih. Prava kuharica bi marsikje ugovarjala in izpopolnjevala, toda sestavljalec sam jih je namenil kmeticam, ki se ne utegnejo dolgo muditi okoli ognjišča in morajo v kratkem času pripraviti obed. Knjižica je pisana prav priprosto, brez ambicije, iz gole dobrohotnosti do proste žene. Zato naj si jo preskrbe vse one, ki se niso nikoli učile kuhati in ne poznajo kuharskih izrazov, da bi mogle razumeti strokovne kuharske knjige.

«Iz torbice belokranjskih palčkov» je naslov lični knjižici, ki stane le Din. 5.— in jo je izdala Belokranjska podružnica Plainskega društva. Albin Čebular je zbral precejšnje število dečjih narodnih pesmic, ki jih je čul po belokranjskih vaseh. Nekatere so vzklicile res iz dna tamošnje duše, druge so priromale tja iz oddaljenih krajev in so se v raznih variantah prilagodile duševnosti Belokranjčca.

Sanin: M. Arcibašev—Stane Krašovec. Splošna knjižnica št. 52. Cena: Din. 52.—, vez. Din. 60.—. Svetovno znan roman sodobnega ruskega pisatelja, ki živi sedaj v Varšavi. Malokatero delo je svet toliko čital, toliko kritiziral in se toliko zanimal zanje kakor za «Sanina». V več državah so ga oblasti prepovedale, češ, da se ne skladajo njegovi nazori z vero in vladajočimi moralnimi predpisi.

La bohème: Henry Murget—Ivan Tominec. Spl. knj. št. 39. Cena: Din. 35.—, vez. Din. 42.—. «Slike iz življenja ciganov» opisujejo predletno življenje umetnikov in literatov v Parizu. Roman je znan širnemu kulturnemu svetu po istoimenski igri in operi

Domače živali. Splošne knj. 37. zvezek. Dobiva se po vseh knjigarnah. — Cena Din. 10.—, vez. Din. 15.—. Damir Feigel, priznani humoristični pisatelj, opisuje v tej knjižici domače živali na tako šaljiv in duhovit način, da čitatelj ne pride iz smeha, dokler ne prečita knjige do zadnje vrstice.